

Baroko

- předimenzovanost ve všech druhích umění, u knih se odráží i ve vazbě
- titul je dlouhý, často pokračují až na rub listu, jedná se o celá souvětí
- mnoho fontů písma = vizuální postihnutí – různé stupně, řezy písma
- bibliografický záznam v dtb KPS: https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000015902&local_base=KPS

Adspicite ergò, quæ fecit nobiscum (Dominus)
confitemini illi, Regémque

SÆCULORUM

exaltate in operibus vestris.

Tob. 13. v. 6.

Armantur Filiorum animi,
cùm Patrum recensentur triumphî.

Eucherius.

Pohleďtež tedy, které věci učinil s námi
(Pán) vyznamujte se jemu, a

Kráte Měsí

Wyvostugte w Skutech svých.

V Tobia. w K. 13. w. 6.

Sonů Mysl i Zboží se rozšecuge,
Když se Otci Wítězo Sláva wypravuge.

Eucherius.

**Wysocce
Důstognému, Prozenému**

Wysocce Včenému

Bánu, Banu

JANOVÍ

REICHKNECHT,

Dvateho a Weyhradního Řádu Cisterciens-
kého Starosítných Klášterů Sedlice a Štálice

Oppatu,

šehož Dvateho Řádu strze Síchyn, Mora-
wu, Sotekajš a Dolegajš Dujico

VISITATORI,

VICARIO GENERALI,

Dvateho Martina w Kautimé

Proboštcowi,

Královských Klášterů Dobrašlawé a Marce

Salu w Starom Beně

PATRI IMMEDIATO,

u w Království Cístem

Prelátowi,

Satož y Welcbnému a Dwoji Sri-hodnému
Conventu celého Slawného Kláštera Sedlickeho.

- ze začátku stále potřeba potlačit [horror vacui](#) i zde v dedikaci (JANOVI – využito zdobných iniciál – naddimenzovanost)
- na písmu citelná „mnohonárodnost“ českých zemí (latina – římskokatolická; němčina – příklon k německým zemím)

Wysoce Dústogny, Brozený,
Wysoce Bceny
Bane, a Bane.

Služebko zajiště, aby gině-
 mu, nežli Wáňy Milosti, Wy-
 soce Dústogny, Brozený, a
 Wysoce Bceny Bane, a Bane
 Dypate, Království Českého
 Preláte, připsána byla od neporušených Wstanowen
 Swatosti bělo-šitvélá, od Krve pro Krysta wolité ser-
 wenatá, Cysterce Sedleckého Něžole Nepřivé-
 téžny, kterau říditi neobčergnan Naudrosti, sprawo-
 wati příkladnau Swatosti a Nábožnosti račite, tá-
 bnauce wšedny k etnostnému Nasledowání. Gest hce
 Dna před Wětem Šesti-Štým zrozená, ale Gich Swa-
 tom Přicíněny aj dostawde čerstwé kwětauch: Pul-
 chrior est, quam cum junior illa fuit, mnohém w
 Etno-

Etnostech krásnějš w šohm starým Wětu, než kdj by-
 la mladš. Wáňy tedy Wysoce Dústogné a
 Brozené Milosti, má býti obětowána, Dypate
 a Preláte Nepřodnějš, od kterého wšedných
 Etnosti Otráfu gest nabyla, a w Čerstiwoš zrosta.

Abj pak y k Sobě se vchýlito Přiofání mé, Welebny
 a Weleslawny Cysterce Sedlecky, k tomu mne
 naklonila wše obecná Wětu Šesti-Štého
 Slawnost, nebo Ty dáwno zrozenau gegi Swato-Špa-
 nilost na Sobě wyobrazuješ, s kterau Dce šwého
 nad Mjru potěšuješ. Což gá y na budouch Časj a
 Wětu móm Připisem celo sčedně a pouzjeně wimfugi

Wáňy Wysoce Dústogné Brozenosti a
Milosti,

Tej y Slawného Cysterce Sedleckého

Neobdná Člajebny
 L. S. S. J.

SE-

- zaplněna celá strana, postupem času se začátek textu posouvá do druhé třetiny strany, zde ještě „strach z prázdna“

SEDECENSIS CISTERCH
 VENERABILIS ET INCLYTUS
 CONVENTUS,
 SEU
 REVERENDISSIMI ABBA-
 TIS, ET VISITATORIS FINITO
 SECVLO SEXTO SVPER-
 STITES FILIJ.

Venerabil. P. Heidericus Winer, Prae- Adm. R. P. Nicolaus Werntholm, Sappre- Van. P. Gerardus Magin, Sacerd. P. Petrus Zanglhuber in S. Maria	R. P. Benedictus Hiller, Cisterciensis R. P. Nephtalimus Legler, Capellan. in S. Petri Purgum.
R. P. Rudolphus Kersch, Insuper R. P. Georgius Gantner, Insuper Cisterciensis in S. Maria	R. P. Otto Sauer, Insuper R. P. Albertus Weller, Insuper R. P. Benedictus Kuhn, Capellan. in S. Maria
R. P. Werntholm Dierke, Prae. S. Maria, R. P. Martinus Luchter, Prae. S. Maria in S. Maria	R. P. Conradus Prater, Cisterciensis Prae. S. Maria R. P. Demetrius Kersch, Insuper R. P. Augustinus Heiler, Insuper
R. P. Andreas Hoderich, Capellan. in S. Maria R. P. Christianus Gollner, Administrator in S. Maria R. P. Hilarius Schlegel, Capellan. in S. Maria	R. P. Franciscus Cramer, Prae. S. Maria R. P. Gaudencius Markow, Capellan. in S. Maria R. P. Hieronymus Treibinger, Insuper in S. Maria
R. P. Carolus Dierke, Prae. S. Maria, R. P. Michael Kersch, Prae. S. Maria, R. P. Theobaldus Banger, Prae. S. Maria, R. P. Theobaldus Luchter, Prae. S. Maria	R. P. Michael Kersch, Capellan. in S. Maria R. P. Hieronymus Treibinger, Insuper R. P. Hieronymus Treibinger, Insuper R. P. Hieronymus Treibinger, Insuper
R. P. Augustinus Heiler, Prae. S. Maria R. P. Felix Kersch, Prae. S. Maria, R. P. Theobaldus Banger, Prae. S. Maria, R. P. Theobaldus Luchter, Prae. S. Maria	R. P. Hieronymus Treibinger, Insuper R. P. Hieronymus Treibinger, Insuper R. P. Hieronymus Treibinger, Insuper R. P. Hieronymus Treibinger, Insuper
R. P. Hieronymus Treibinger, Insuper R. P. Hieronymus Treibinger, Insuper R. P. Hieronymus Treibinger, Insuper R. P. Hieronymus Treibinger, Insuper	R. P. Hieronymus Treibinger, Insuper R. P. Hieronymus Treibinger, Insuper R. P. Hieronymus Treibinger, Insuper R. P. Hieronymus Treibinger, Insuper

Felices qui talem annum videre, diemque.

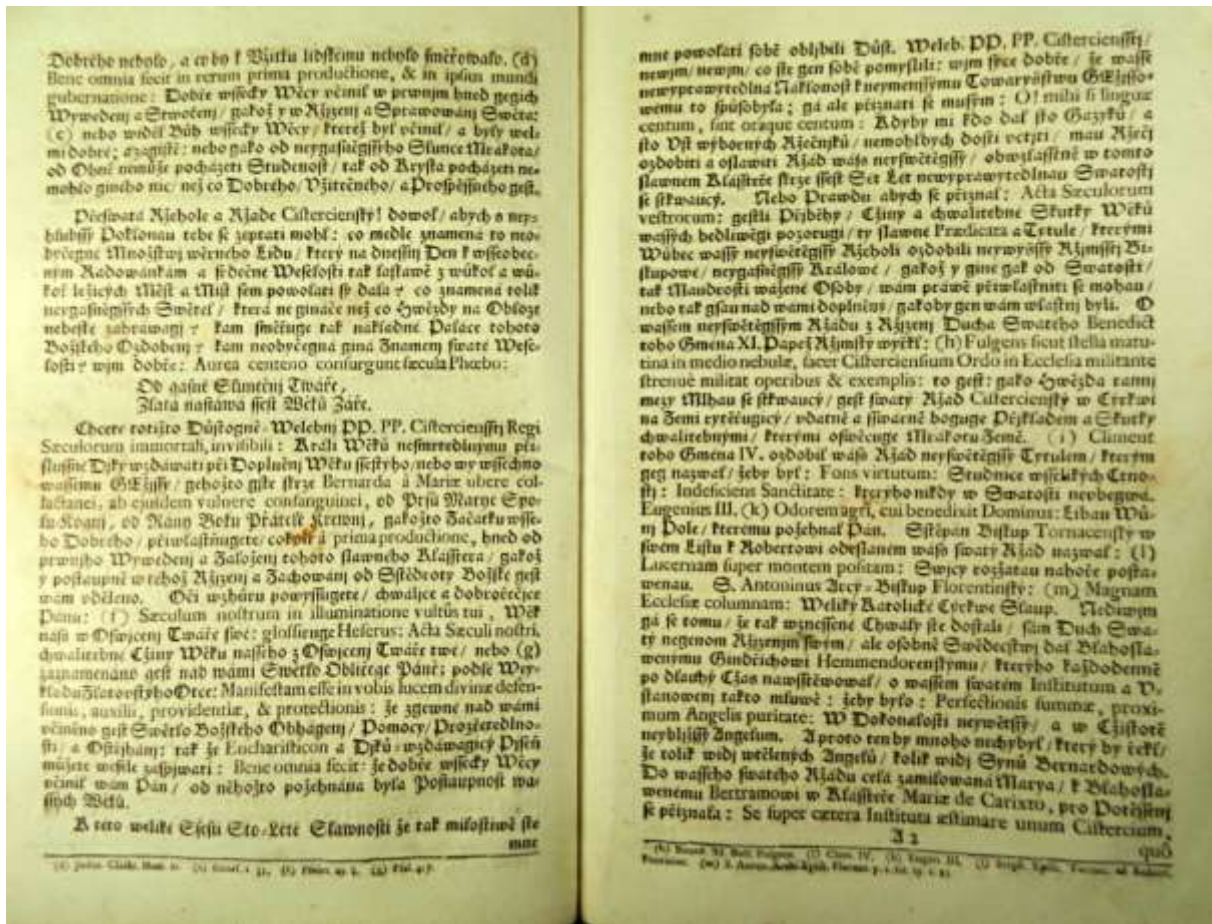
Præcepit eis, nè cui dicerent, quanto autem eis præcipiebat, tanto magis plùs prædicabant - dicentes: bene omnia fecit. *Marc. 7. v. 36. & 37.*

Príkázal jim, aby žádnému nepřevrhli; ale čím jim více prikázoval, oni tím více rozhlásovali: skute: dobře všedny věci učinil. *V S. Mar. v. 7. w. 36. a 37.*

**Křitomný čas / w třetím Seculum Sex-
 tum Ejetu. Eto letu Etamnet od Wychyjeny
 a Jafolem tohoto slawnyho; a nikdy dosti divednyho
 Mlastera Sedlabyho; a nerovnyho Dlejamy a
 Nerovnyho Mcha přislavnyho Ety Wychyjeny
 / foity Dstogny. Weleby Dem Patres Cisterciensy / wjemoh-
 ny se sownawa a dnešim / třetím stoletím / Někdy Ewangelium.
 Oweleby Dstogny! (a) Quam magnificata sunt opera tua Domine!
 omnia in sapientia fecisti: Dat precibum gnam Elatome troydy
 Dant: wšedny věcy w Mandrety aby učinil. Widelé Jantypowey
 Vydrameny Glnedehy; a Nenehy: rozhlásovali Dny: Jaxzal: Pra-
 cepit eis, nè cui dicerent: Quidis prikázal jim, aby žádnému ne-
 pravili: (b) Ut scilicet significaret, se nosse sua miracula ostentare, &
 ex his aucupari vanam hominum gloriam: ošenyho Cornelie gnam
 Etoawa; aby toritko dynami; a ne Seculum gnam dat: Pre al on
 si nehee a soymy Dny a Jaxzaly wryajety; a 3 udy marmay v Li-
 by Ejetu sapety; a wylbedamari; čim ale jim více prikázoval; čim
 tím více rozhlásovali; dweleby a weleby Dstogny Dystorodex;
 Bene omnia fecit: Debet wšedny věcy učinil: Nihil enim fecit: ni-
 dohny Maldonatus marmay; (c) Quod bonum non sit, quodque non
 in maximum hominum redunda beneficium: Nihil enim, ut dy**

(a) Eto 1673 v. 1674 (b) Eto 1673 v. 1674 (c) Eto 1673 v. 1674

- V textu použítí více druhů [tiskových písem](#) (antikva, fraktura, švabach)
- Poznámkový aparát a [marginálie](#) často výklad, komentář či odkaz na pramen dané informace = rovněž zaplňují prostor

Dán Jan Keichnecht, Swarcho a Weyhradnho Cistercienskeho /
Starostyn a Klášteru Sedlice a Salice Oppar / reboj Swarcho
Kžadu strze Ciech / Morawu / Horcizy a Dolegizy Luzicy Vistator,
a Vicarius Generalis, y Swarcho Martina w Kawimě Proboš-
t: Královstvih Klášteru Zbraslawi / a Marye Sálu w Star-
tym Dni Pater immediatus, w Královstvih Czejsem Prefát.

Gebo Ctnost / Maudroš / negenom w Královstvih Czejsem / a
wštolnch Areginach ale y w wydelenych / w tak weliké Domšti gjz
dávno byla / že genu / a Klášteru gebo immortale nomen, nesm-
redlne Gmno gest spšobila / pro ktera w Generalnim w Cysteru
Sntmu / plenus mentis, plny Žásluh Vistator, a Vicarius Gene-
ralis slusně gest gmenowaný. Chtěl bych gá / chtěl tomuto
Wysocy Důstognomu / Prozenemu / a Wysocy Včinnomu Dánu /
Dánu Opparow / Královstvih Czejseho Prelátow / Chwálo / Kžé
spšobiti / ale gebo neyhlubší Doktoru precepta, mně přikázala / o
tom abych mlučil / Abych pak mluwiti bylo dowoleno : Terram
dicere fertiliem, quot in illa legetes, tot in illo virtutes. Nazwal
bych žemi zrodnow / kolik na nj Ošty / tolik na ním widěti gest
Ctnost. S čemí acquavit Secula, přicovnal se Wětem. Když sšst gub
doplnil / F Podrawen wšem / že Wertach wšich Včinných staj
se prawou Důstogností / neb gj wšestij ošwěcuje Ctností. Nihil in
vita nisi laudandum agit. Nic w swém žiwotě nečin / neč co Chwá-
ly hodno gest nesmredlne. Strže Sšst Wltá očeláwaný / od kte-
be za hodnoho vyznaný / aby strze něho Rex Saeculorum immortalis:
Kžal Wltá nesmredlný / při Sšst: Sto celé Slawnosti byl zwe-
lený / Dádesate dwa počta swé duchownj Strny / ani gebo gšau
Borana / jedine Porešim / Sšlápej ctnostich prawj Nasle-
wojce : Ktery w Nebessch Angelowe / ten Awad omi zde zosáwa-
gj / bez Dieštanj dawahec ŽOba. Tak w Ctnostech se cwyčej / že
spectaculum, Dáwadlo Angelum a Lidem gšau včinní. Cyster
penah (mm) Domocilium est virtutis. Přibytel gest Ctností / a ge-
nich Obrdly (mm) Cella Regis gloria: Krále Slawy / a nymto ščas-
le přebyrati. A tohle gest ona posebnaná / před Wltm Sšstij
Strny zrozená / Medotekawého Orce Bernarda Sedlickeho Kšter-
ca Kžehelc neyhwětišný, ani Sšstijm nejmlená, ani Protiwen-
stvih nejšwěžená, ab wviolat instituti sanctitate candida, od nepo-
rusšinych Vstawanowj Swarostij hělo sštwělá : a gloriose pro
Christo suo sanguine rubicunda: od Krwe pro Krista slawně wy-
litě očerwenala / bene omnia sicut, wšedno gj neywyšší Wáh dob-
ře činil / neb ona Sšstij y Protiwenstvih za rowný Det / za steg-
ně Dobročinnj z Křesťanů gebo Orcomstvih mje přigmalá : Mlu-
ně w tom od swého Bernarda wydwšžená / ano y w neyhwětišny
Pro-

Protiwenstvih wyceti se sštwělá Ctnost gegj / (ooo) sicut stelle in nocte
lucent, in die latent, sic vera virtus eminent in adversis: gako žwě-
dy w Nočy swětišy / we Dne gšau skryté / akžoli ale je tato neyhwě-
tišší Kžehole před Wětem Sšstij. Strm gest zrozená / adhuc ve-
geta, gest až dosawod čerstwí. Pwětaucy w swé starodáwnj Swato-
sti, w swé Nabohnosti, bene omnia, y ona wšedno f wšstj Cti a
Sláwi Bojji wynasřájala se včinní.

Gedinke tobo sšstine Swidecstvih Zhlawy forunowane / Krále
porom y Cšate Kžimšeho / Jozefa I. Tento neyčemoštedlný wždy-
šy slawný Král / rebo Gšau Kžimšy / kdžj Roku 1702. 19. Dne
Měšce Listopadu f Oblehnutj Města a Demnosti Landawy posp-
chal / pro obwšáštj Powěst / ktera se f Wšym gebo dostala o
Swarosti a Paměti Wěcy hodných Cysteru Sedlickeho / Klášter
milostiwě nawštwil / w Kofnicy Medlábu Konal / po wyšonane
f swému Spowědljku Dwogj Cti-hodnému Kžep P. Bšchhoff z
Cowaryštwá Gššššowa se obrátil / a řekl : Locis iste veterem
sanctitatem sui ordinis spirat, & illam nobis inspiravit: Toto Mjšto
wymřá starodáwnj Swarost a Nabohnosti swého Kžadu / a w nás
gj podobně wnjřá. Wěčné Paměti hodná Wegpowěd Zhlawy
forunowane / o Swato-swata Kžehole / co slawnějššho o tobě i-
cti se máje / neži je ty před Wětem Sšstij-Strm zrozená / až po-
dna w swé starodáwnj Swarosti twawš / ktera do Srdcy Krá-
lowstvih wšewšš.

Nemám co wjet zde přidati / neži wán Důstogně-Welebnj PP.
PP. Cisterciensj co neyčtwižgi žadati za Odpustěnj / že wššemu
Očeláwanj při wšstj weliké Slawnosti žadosti nemohl šim včinní /
Welikost wšstj to včinná / že šim mau Kžej nemohl tak daleko wy-
štaupiti. Když wy tedy Regi Saeculorum immortalis, Králi Wltá
nesmredlnému Dšty wšdawat / y my Gšau našstch powyššegeme /
děkujice ŽObu neywyššimu / že Králowstvih naše tak drabým
Pokladem ozdobil / a obohatal Kžeholj neyhwětišny : Adspicite ergo,
que fecit Dominus, constemini illi, Regemque Saeculorum
exaltate in operibus vestris: Doblešte tedy / ktere Wěcy včinnil
Dán / wyznáwecje se genu / a Keale Wltá wyry-
ššige w Škutych swých /

O A M D G.

1702. S. Bernardi S. 27. in Ca.

(1702) S. Bernardi S. 27. in Ca.

- Na konci známá jezuitská deviza O A M D G – omnia ad maiorem Dei gloriam
- V knihách hojně používány [zkratky](#)

- Mořské pŕišerky v dekoru = raná renesance u nás, zde nově oživen motiv rukou barokního malíře – nikomu nevadilo, že se pracuje s materiálem, který je již passé
- Není to soukromá objednávka (ta může být deformována podle libosti), to si tiskař nemohl dovolit (multipikoval prostřednictvím tisku pro široké masy), musel dobře vědět, že to „projde“ a bude se prodávat
- (provokace se samozřejmě děla a byla hybnou silou vývoje, ale v krámovém zboží, jako byly drobné tisky určeny pro široké publikum, bylo zapotřebí dekorovat „na jistotu“)
- Důkaz, že společnost netoužila po „moderním“ a novém a něčem, co je módní, ale stále funguje podle principu „co je staré, to je dobré“

Eygentlich/ Gewiſß

Bnd

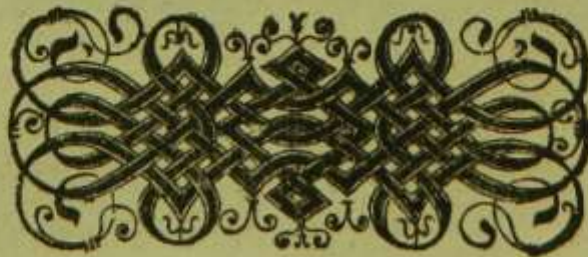
12.

13.

Warhafftige Zeitung /
von der vermessenem / vnd freuentlichen
That/ eines verwegenen Böſwichts/ Namens Bichars-
ky, / welcher Ihr Königl.liche Mayestät in Polen den 15.
Nouemb. 1620. mit zweyen Streichen verwundet / der
Thätter aber alsbaldt ergriffen / vnd in Ge-
fängliche Verhafte genommen.

Auch

Gleich darauff den 27. selbigs Monats /
nach ergangenem Vrtheil vnd Recht / vom Leben zum
Todi gerichtet worden ist. Alles beschehen in der Königs-
lichen Residenz der Statt Warsaw / als weils
leuffiger hierinnen zulesen,

Gedruckt im Jahr / 1621.

- Manupropriová [viněta](#) – patrný i vliv orientálního umění v ornamentální rovině, jedná se o „průplet“ (na vazbě by se takovýto obraz nazýval [maureska](#)), proplétaný pás – nikde nezačíná, nikde nekončí (x jiné – [arabeska](#))

doložití poručiwše / aby tento již dotištěný Nový Zákon
k obecnému wšech vžitku ua swětlo wyšel / sine powolili : obla-
ssugice se / že wšceko / což w něm položeno jest / swatě Wšecobe-
cně Římské Církwě saudu tak dokonale se poddáwá / že kdoby
co omylem / neb newědomostj / neb gakhnikoli jiným přehlidu-
tjím w této celé knize se nasslo / cožby se gegjmu včeni protivně
bíti zdálo / to wšceko gakhoby nikdy položeno nebylo / wymaza-
ti / a podloženi prawého Katolického smyslu napraviti se má.

Dáno w Praze w našj Arcy-Biskupské Rezidency / Dne
9. Měsíce Listopadu / Léta Páně 1676.

- Květinová viněta – už ne jeden květ, ale barokně pojatá bohatá kytice, symbolicky podpíraná, podpěry nadto mají girlandy, hranatý tvar působí jakoby výřez z ještě větší, bohatší kytice

† Extenaři.

žral hady/ w něž kauzedlnjcy Saraonowi proměnili své pruty / galž,
wykláda S. Jeronym. (x).

XXI. A dyž Ewangeliſtové/ neb Apoſtolé cytují Piſmo Swaté/
začáſtě to činj ne ſlowo od ſlowa/ nybrž toliko ſmyſl tobo přiwádějce;
gako geſt toto: (y) Je Nazaretsko ſtauti bude. Zaſe Ozeáš dj: (z) Kcete
bratřjm ſwěpm/ lid mla; a ſeſtřw/ miľofrdenſtwj doſſla. Což S. Pawel při-
wádj takto: (aa) Gakož y ſkrze Ozeáſe dj: Nazowu nelid ſwla; lidem ſwěpm/ a
tobo ktery miľofrdenſtwj nedoſſel/ je doſſel miľofrdenſtwj.

A do chce wjce takowých prawidel na Ewangelia wědětj/ ten gich
může hledati v Hornelia à Lapide před weyſklady na Ewangeliwm
Swatého Matauſſe.

- Figurální viněta – základ tvoří roh hojnosti (cornucopia), vlevo Jan Křtitel (oděv z kožešiny z velblouda), vpravo Jan Evangelista (palmová ratolest), umístění do architektonické nábytkové soustavy

- ROYT, Jan. *Slovník biblické ikonografie*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2006. 342 s. ISBN 80-246-0963-0.

Vorrede.

Nachdem endlich die höchst-beglückte Zeit her-
bey gekommen / da so wohl von dem gütigen Him-
mel / als auch von derjenigen Gewalt / so an Him-
mels-Statt sichtbarlich auf Erden herrschet / nicht
allein das inständigste Bitten / sondern auch der
Gemeine Vorspruch / und Ruff des Volckes (Krafft
dessen schon bis in das vierte Jahrhundert Jo-
hannes von Nepomuck für einen heiligen Blutzeu-
gen erkennet und verehret ist worden) dann auch die Wünsche und Be-
gierden vieler gecrönter Häupter / und das langwürige Seuffzen der
Christenheit in Gnaden erhöret / und den 19. Martii dieses lauffenden
1729sten Jahrs / bey S. Joann in Lateran zu Rom / von BENEDICTO die-
ses Nahmens dem Drenzehenden / heut glücklich der Allgemeinen Kir-
chen vorstehenden Pabst / hochgedachter Johannes von Nepomuck / der

- [Vlys](#) – uprostřed s medailonem, od něhož se po obou stranách vine zrcadlově totožný motiv, v medailonu podobizna sv. Jana Nepomuckého (kvadrátek, nad hlavou pět hvězd)
- Konturové iniciály vytváří dojem plasticity, písmenkový model kombinovaný s pozadím

mentiam, ut pro Nobilissimis Reip. membris, aut servandis, aut vindicandis, sa-
 gno, Togaque decertarent; etiam doctæ Reip. liceat sudores fundere, quod
 suum est æquissimo jure vindicare. Ita leges jubent Academicæ, ita Cæsar im-
 perat, nihil à toto Universitatis corpore vel alienari posse, vel avelli.

Tam ardentissimis amoribus pro innata Tua Benevolentia Præfulum Celsis-
 sime Vertex veniam dabis, quòd pientissimis exæstuet ardoribus Alma Univer-
 sitas in Joannem, quòd suum reposeat Pignus Sanctissimum. Neque innocuos
 damnabitis ausus, Præfules Sapientissimi, si Illustrissimum hoc vestrum Decus,
 Senatui Academico adjudicem æternaturum gloriæ monumentum. Non *dimi-*
diam partem uni, non dimidiam partem alteri (a) vel æquissima Salomonis adju- (a) *l. 3. Reg.*
 dicet Sententia; sed totus sit vester JANNES, totus noster, totus populo, totus *c. v. 25.*
 Regno, totus orbi universo, *omnibus omnia*, (b) singulis fortuuarum, famæ, vitæ (b) *ad Conin.*
 que securissimum præsidium. Succolet virtutibus canam Sanctissimi Papæ BE- *c. 9. v. 22.*
 NEDICTI senectam cœlesti robore; Inviçtissimo Imperatori CAROLO, & ELI-
 SABETHÆ Augustæ Conjugi non tam armorum felicitatem, quàm prolium exo-
 ret fecunditatem, cum *non legiones, non classes perinde firma sint Imperii munimen-*
ta, quàm numerus Liberorum. (c) Tuorum, *Antistes Celsissime*, auspicata sit labo- (c) *Tacit. l.*
 borum meta, suprema meritorum Corona. Vestræ, *Præfules Doctissimi*, Eccle- *20. annal.*
 siasticæ Fortitudinis stabilimentū atque Corona vestræ ornamentū. Inclytis RE-
 GNI STATIBUS Magnus Consilii Angelus. Toti Urbi, Regnoque pacis, ac tranquil-
 litatis publicæ perennaturum auspiciū. Almæ Universitati Pragenæ, quam
 hodie Tuis Sanctissime Joannes, pedibus pientissimâ Clintelâ prostratam con- (d) *Isaia c.*
 spicis, Tuæ quondam sollicitæ Matri, da virtutis, sapientiæ, & sanctitatis Incre- *30. v. 15.*
 mentum. Postremò Tuam *Thaumaturge silentiarie* interpellat Sanctitatem rudis (e) *Aristot.*
 Panegyris, à Te in *silentio & Spe*, exorat *fortitudinem* (d) imbellis gloriæ Tuæ *in Etb.*
 Agonotheta; edoceas: quod *difficillimum*, in vita tacere, que dicenda non sunt, (f) *ad Colof-*
 (e) & feliciori svâda, non in *sublimitate Sermonum*, (f) aut *doctis humane sapien-*
 tia verbis, sed in *Doctrina spiritus* (g) invicto pectore propugnare veritatem, (g) *l. ad Co-*
 qui pro æquissima Tua causâ Vindex *rinth. c. 2,*
 v. 13.

D I X I.

- Koncová viněta – okřídlená Fáma s hlásnou troubou a na praporu s rozepsanou devízou A M D G

VOTUM PRIMUM:

Austriæ dies Majalis adest Regina Maria!

*Quâ Celsum exornat Sacra Corona Caput.
Solemnes resonat Festiva Boëmia plausus,
Scribere nunc fas est, vota sonare TIBI:
Felix ista Dies, quævis faustissima sit res,
Ad libitum cedat, quod Tua Corda beat.*

*VIVito ter-sanIs Constans JUVenILlor AnnIs
ÆternVs Largè MVneret Ista DeVs!*

*Opto DEUS sanam TIBI det super omnia vitam,
Post pia vota mei præmiet axe DEI!*

*CVM spatIs Vitæ Charos Det JVPter Annos
eX nostrIs AnnIs aVgeat Ipse TVos.*

*Hiscæ meis votis det ter bona prospera dotis,
Qui Patri parèt, principiòqve caret;*

*Hæc cum prole suâ regat Patrona MARIA,
Virgo, Parénsqve DEI TE, Tua Regna diu!*

*Quæ TIBI devoto sacro de pectore toto
Hæc mea corde, fave, suscipe vota, & AVE:*

(*)

Sucht mit neuen Glückes-Rosen/
 Hochwerther Rosenmüller! Die
 Des Himmels Güte liebzukosen
 Und schenkt Dir eine neue Zier?
 So laß von Deinen eignen Schriften
 An diesem höchst-vergnügten Tag,
 Dir ein dergleichen Denkmahl stiften,
 Das einst die Nachwelt ehren mag.

Man sieht im Sohn den Vater (1.) leben
 Der seiner Eltern Zierde war,
 Dem man den Lob-Spruch einst gegeben:
 Er stell' Weleslawinen (2.) dar;

(2

Den

(*) SYMBOLUM CAROLO-ROSENMÜLLERIANUM.

(1.) Sein Vater war Herr Carl Franz Rosenmüller, welcher die noch bis jetzt florirende Rosenmüllerische Buchdruckerey Anno 1705. ganz von neuem aufgerichtet.

(2.) Als selbiger Anno 1727. den 9. Juli im 49. Jahr seines Alters an einem Schlag-Fluß zu Töplitz in der Paad.Cur verstarb, fertigte ihm zu Ehren der gelehrte und mehr als zu bekannte Herr Frank von Frankenstein p. m. nachfolgendes Epicedion:

Doet Karel Rosenmüller Den saudný očešáv/
 Kád nsmá mnoho Wlastencú železi nepřestává;
 Powišt pak Sméno geho Potomkum připomíná/
 Kžkauc: Ten byl druhý Danyel Adam z Weleslawína.

Welches in Deutscher Sprache heisset:

Carl Rosenmüller wart't hier auf den jüngsten Tag,
 Den jeder Patriot nicht genug besessen mag.
 Doch Fama stellt den Ruhm der späten Nachwelt dar,
 Daß Er der andere Weleslawina war.

DESCRIPTION

Sanctioris Theatri

Picturis Historico-Symbolicis adornati.

Altitudinis, & latitudinis limites sacrae hujus structurae definit
vit ipsum Basilicae Propylaeum, altum pedes geometricos
80. latum simili pedum mensura 65.

Quia verò inferius utriusque dimensionis spatium sibi triplex,
eaque prominentior porticus vendicabat, idcirco etiam in dupli-
cem quasi contignationem tota altitudo partienda videbatur, adeò ut
inferior heroicas potissimum *vite secularis* virtutes brevissimo in
compendio referret, *superior* verò adultiorem Sanctitatem, &
ipsam in caelis Sanctorum nostrorum gloriam adumbraret.

- IHS – Iesus Hominum Salvator – viz [zkratky](#) – stavbou vlysu je akant, typů akantů (viz dále) bylo nespočet, zbytněný nejvíce v baroku, hojně používaný

ORATIO.

Llamne credam humanarum rerum vicissitudinem, quæ tam arcta necessitudine prospera societ adversis, ut nec illa quidem congruè oratione attingi valeant, quin ista simul narratione contingantur? quin etiam inter perorandum infausta misceantur secundis, tristia jungantur jucundis? sic est: quemadmodum mortali in vita (solâ & unica inconstantia fortis sibi constante) potissimum prosperitatis condimentum censeripotest, præviè superata calamitas, protrita priùs magnanimâ plantâ adversæ fortis prosperitas, prægustata calamitatum amaritu-

- Vlys se dvěma rohy hojnosti s granátovými jablky
- Konturová iniciála s figurálním pozadím – dojem plasticity

ILLUSTRISSIME,
&
EXCELLENTISSIME
S. R. I. COMES.

 *irtuti tuæ, non mihi de-
bes, ILLUSTRISSIME &
EXCELLENTISSIME S.
R. I. COMES, quod hæc
tenuioris Minervæ Pagella Honori
tuo detur. Magni Homines Scri-
bentium Pennis ad æternitatis su-
dum feruntur, & cum in vitia non
pa-*

PANEGYRICUS.

Dum radiosissimum Prædicatorum Sidus, Geminum Prædicato- rum Jubaræ Nebulæ Flo- re Sanctissimæ.
Theologia florem, Philosophiæ decus, Scientiarum or- namentum, Ingeniorum delictum, Religionis sacrari- um, Ecclesiæ fulcrum, Catholice fidei scutum, Schola- rum lucem, hæreticorum malleum, Sanctorum Do- ctissimum, et Doctorum Sanctissimum, Doctorem An- gelicum communi non Academix duntaxat omnis, non Ecclesiæ uni- versæ, sed orbis consensu, ore & præconiò prædicare hodie anhe- lo fatius, quàm attentem: geminò non eum solummodo è Cæli & terris, pleno se se cornucopiæ in Divum luculenter effluentibus cir- cumdatum conspicor lumine, gemino me sideratum fulgure, verùm & Angelicam Ejus, Apostolicamque Familiam, irriguam radiorum

- Akantový vlys
- Konturová iniciála

ORATIO.

Regone hæc adhuc inter confurgentes falsorum dogmatum turbines, inter perturbatos seducentium errorum vortices, inter voraces tumultuantis hære- feos tempestates quaquaversum jactatæ Petri cymbu- læ deerat infelicitas? ut ei irradiantem scientiarum so- lem, serenissimum Veritatis diem, perennaturum Theo- sophicæ Sapientiæ Jubar inimica fata exstingverent mortalitate! Hoc- cine ergo tartaro prognata hæresis ab ultimo Acherontis angulo emen- dicare aua est consilium? ut fluctuantis Ecclesiæ Clarissimum in ob- scuris Consiliarium, magnum dixerim Consilij Angelum, Doctorem prorsus Angelicum atratò libitinæ calculò penitus intenderet elimi-

- Akantový vlys
- Konturová iniciála

ORATIO.

Nescio Auditores omnium Ordinum Ornatissimi, quo fato fieri dicam, ut, qui pluribus retro annis die hodierno, S. THOMÆ AQUINATIS memoria celeberrimo, in perantiqua hac, & ad omnem magnificentiam oppido instructa Basilica, mira animi voluptate, Oratores Disertissimos pro suggestu stantes contemplari, & incredibili exultatione numerum auditorium facere consueveram, subinde etiam ad eam fortunam ingenii mediocritate eniti optaveram, ut hujus Angelici, & Sacra Prædicatorum familia, Ecclesiæ Doctoris laudes, non pro merito quod scio quàm sit difficile, sed pro viribus, quæ quidem meæ sunt exiguæ, & pro mea ad-

- Vlys s postavou ctnosti Iustitia – Spravedlnost (váhy, zavázané oči), motiv ptáků, pávů, lastura nahoře - rokaj – symbol rokoka, vlys signovaný F.G.
- ROYT, Jan. *Slovník biblické ikonografie*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2006. 342 s. ISBN 80-246-0963-0. (viz Ctnosti a Neřesti)

ORATIO.

Quod scripsi scripsi (a) è cujus hæc Scribæ penna? suam fate-
 tur, qui Vitæ Librum è syllabo viventium à Scribis proscrit-
 ptum Calvarij cæmeterio transcripsit tumultandum Scriba In-
 nocens Pontius Pilatus. Sed enim quid est, quod scripsisti Pi-
 late? JESUS inquit: NAZARENUS REX JUDÆORUM.
 Verè quidem at non *benè scripsisti* O Pilate! quid enim, cu-
 jus imaginis est hæc subscriptio? cujus titulus? Imago est Malefactoris, ti-
 tulus est Præmiatoris; imago est Rei, titulus est Judicis; imago est Latronis,
 titulus est Salvatoris; imago est Mancipij, titulus est Domini; imago est Men-
 dici, titulus est Mæcenatis; imago est infirmi, titulus est Medici; denique
 imago est Vermis, titulus est, Judæorum Regis. Quæ hæc aded discordi-
 a? quæ confusio? *Vox Jacob manus autem Esau* (b). quis con-

- Šporkovské vlisy, lovec a po straně opice, signovaný písmenem S

AD Regij Tribunalis Vestri liminã, & rutilantia in eor-
 dem veluti stellato Cælo sidera: Inter quæ SERE-
 NITAS VESTRA ut sol inter stellas refulgens
 Serenissimis Benevolentix radijs in omnes influit:
 Angelus accurrit THOMAS, utpote Cæli incola,
 motrix intelligentia, scintillantibus Vestris fulgo-
 ribus avet exornari, favoribusque ambit cumulari. Verùm non abs-
 re, tantò enim majori decore solemnia sua festa sumere sperat incre-

- Konturová iniciála A, výrazné serify

- Akantový vlys, signovaný M.S.
- V konturové iniciále A výjev mše sv. Řehoře (v oltáři se mu při mši zjevil Kristus)

- Vlys uprostřed slunce hebrejská značka pro Boha „jahve“

ARCHI-PRÆSUL
SACERRIME,
PATRIARCHA
CANDIDISSIME.

Non aliò quàm officiosò cygnei calami subsidiò, aut purissimò lactei humoris profluvio utendum arbitror, si quando assumptum pro VIRGINE PARTHENIA Panegyricum domesticà combinatum musà TUÆ subscribo Sanctitati Integerrime MATRIS ILLIBATÆ Zelotes; id enim TUUM est quod nitorem spirat, TIBI debetur, quod puritas ornat, TIBI sacratur, quod Candor colorat; Candoris enim Decus es, quia Dilectus qui pascitur inter Lilia (a) Puritatis gemma es, quia incarnatus Pacis Angelus; Virginitatis Summa es, quia germinans sicut Lilium. (b) Hac Sanctitati TUÆ encomia, aebita sunt inculpatæ integritatis TUÆ Elogia. Patere igitur Archi-Præsul Sacerrime exilem operam meam TUO subferni Patrocinio,

ILLUSTRISSE SAC. ROM. IMPERII
COMES,

Domine Domine, Meccenas ac Patrone
Observandissime.

Militem sanctum, Militem victorem,
Militem indefessum, Militem deni-
que Hibernum Divum PATRITIUM
sine Hibernis, Honori Tuo sisto
COMES ILLUSTRISSE,
PATRONE OBSERVANDISSE. Mili-
taris Gloria GLORIOSISSIMÆ TUÆ debetur

A 2

non

- Kniha nesla břímě rekatolizace, produkce směřovala mezi běžný lid = ilustrační složka musela agitovat – chtěla oslovit svou skladebností (výjev ve vlysu působí jako rajská zahrada) – měla zlidovělý ráz

ORATIO.

Non tam obvio verborum conceptu, planoque triti sermonis labiò, quàm ipsò aurò loquendum mihi hodie foret, dum de amplissimo gloriæ tuæ Illustrissima Prædicatorum Plantago! Nobilissima Dominici Gregis Portio! apparatu dicere, aut in augusta excelsi spiritûs tui elogia excurrere, vel immensum longorum decempedâ præconiorum eximie Virtutis tuæ iter metiri, vastissimòsque quâ cultior latè patet orbis consummatorum meritorum campos justò Panegyricò vel attingere, nè dicam absolvere oratorio connitor obsequio; aurò, inquam, mihi loquendum foret, nisi ipsum fulgidissimum sidus tuum sanctiore oraculo *lingua* *tuam* Tuorumque gloriàm aurò planè eloquiò palàm enunciaret, orbi evul-

- Květinový vlýs
- Iniciala N z [ostrvi](#)

ORATIO.

Ergone ecstasica penè hodie stupente defixa supercilio archetypa verae lucis pupilla, sacratoris Oprices Parelia, pervigil Astromia caelum anticipatura in terris, firmamentum sub orbis orbita constringere zonis, stellisve, si fari licet, *quasi in ora missa* suis subjugare audeat adspectibus? Gnara & baculo Archimedis caelorum circulos in pulverem sternere, atque praelucentes Empyrei tædas sedibus exturbare suis, tellurisque calligare audentet societate? Ergone caelorum spatia Horizon etiam terrestris nova vinculat zodiaci zona assignatis duodecim animalium formis in stellarum domicilia, queis universum definiatur imperium Solis? *Ita* est AA. OO. caelum hodie novum terramque novam Evangelica indigitat Charis: novum caelum in terras contractum & amabili consortio orbi immersum, novum Solem, sed stellas non obscurantem, novum lumen, sed sine cimmeriis, novum Phænomenon, sed sine apparentiis, novum cometen, sed sine fato, novum Planetam, sed sine dæmonio. Proh quantum astrum! portentosum quale isthoc sacratoris Phœbi Parelion? Di-

- Iniciala s tzv. „kliše“ (ve smyslu něco obecného, ustáleného) – čím větší je ozdoba okolo písmene, tím více uvažujeme na dřevořez, neboť takové typografické ozdoby se neodlévaly, okolo písmen se tyto doplňky měnily/střídalý

PANEGYRICUS.

ET si vereor, Antistes Celsissime, Præsulesque Sapientissimi, nè inconsultum non modò, verùm etiam temerarium Vobis videatur, in Tarpejo hoc Regni colle Sacratam ab ipso Numine Regiam (a) tumultuosà multitudine intrepidòs accedere Academicos; tamen Vestra indefessa sollicitudine in cœlum usque exportecta colossorum supercilia, & visa necdum monumentorum forma singulorum terruit oculos, qui quocunq; inciderint, non timere sine

aliquo timore possint, instare

Bella per Emathios plus quam civiliacampos. (b)

Et propter Senatus Populusque Academicus, non minima Reip. pars, cordatissimos scholastico enutritos pulveri agonocthas in unum concentravit corpus, qui non semel pro Diis Penatibus, Aris, focis, pro Patriæ libertate, fortunisque civium assveti vincere, (c) iterum nova fortitudinis ederent documenta. Et verò sunt illi, quos sacro horrore perciti spectastis fortissimorum juxtà, ac doctissimorum Virorum delectos ordines; quas suis sub aquilis digestas phalanges Capitolinas arces vidistis scandere: audistis, & ut ominor, propè exhorruistis reboante tubarum classico Caroli Synedrion

are ciere Viros; (d)

postremò tot centuriatis copiis, tam concitatâ multitudinis frequentia, sacra Templi vallari limina, in præsidium, an terrorem? Sacratissimi Augures, Vos divinate. Neque enim adhucdum post tria & ultra sæcula, post Regum, Principum, Procerum sociata fœdera, & vel ipsa Invictissimi Cæsaris Constantiâ & Fortitudine in subsidium evocata, bellum peractum est; necdum sulcatis, devictisque syrtibus ultra Tyberim securum in portum extulistis Sanctissimos Manes Joanneos. Quòd si tam nobili parta victoria vix cœlum pertimescitis, qui Vicariam Numinis in terris potentiam, tot obarmati copiis, expugnastis; adest detriumphatus iterum ad portas Hannibal, victoribus, aut nimia securitate torpentibus, aut deliciis inter opima spolia merfis, palmam novo stratagemate erepturus.

Irane verò, AA. OO. toties in judicium tracta Sanctissimi Proto-Martyris invicta silentii tenacitas, iterum rea ad Astrææ stabit subsellia? plusquam tribus sæculis prodigiis defensa, gravissimisque asserta testibus Indigeris nostri Sanctitas, postquam infallibili Vaticanæ Themidis oraculo, vulgata Apotheosi, cœlo adscripta est,

A

NOVÆ

(a) Ecclesiâ Metropolitana-nam S. Viti à Xro D. fuisse consecratam scribunt Hist. Vid. Pefina in Ebo-spor. Rad. i. fol. 13.
(b) Lucan. Phars. l. 10.
(c) alluditur ad Academicorum bellicam virtutem in obsidione Svecica exercitam.
(d) Virg.
(e) Symbol. August. Cæs. Car. VI.

ANte Scholas Triviales Teynenses supra Portam Triumphalem legitur
Dedicatoria Inscriptio :

sanCto IOANNI nepoMVCeno , ante treCentos
& sVpra annos gLorioso InCorrVptæ LIn-
gVæ ConClonatorI TelnensI.

Desuper junctis quatuor animalibus mysticis, Evangelistas designantibus,
in Curru Ezechielis stans Sanctus JOANNES NEPOMUCENUS in
forma Prædicantis, manu dextra tenens Librum Evangeliorum, cui
inscriptum : *Sanctum JESU Christi Evangelium,*

Super Sanctum JOANNEM volans Angelus, præfert psalmisticum Ada-
gium, in quod Sanctus JOANNES, sinè respectu personarum im-
perterritus Verbi Divini Præco, oculis intendit : *Loquebar de testi-
monijs Tuis in conspectu Regum, Psal: 118. v. 46.*

Inferiùs pariter volans Angelus ori applicatâ tubâ oculis in Sanctum
JOANNEM defixis, quasi animando buccinat illud Isaïæ : *Quasi tuba
exalta vocem Tuam, Isai: 58. v. 1.*

Paulò inferiùs in quatuor Scutis symbolicè proponunt Genij, illa qua-

- Vlys se znaky orlice a dvouocasého lva, značně amatérský (lidový), jak je patrné na postavách andílků, C VI. značí na Karla VI., patrná teatrálnost – divadelní pohyb

Ingressus ad Ecclesiam in Dominica.

Die altera, seu 3. Maji, quæ fuit Dominica: *Cantate*, Manè horâ 8. citatus denuò comparuit Clerus, & quidem Religiosi cum suis Crucibus, Administratores, & Parochi in Superpellicijs, Decani verò, & Vicarij Foranei in Pluvialibus. Tribus totius Urbis cum suis Vexillis, quæ ante fores Ecclesiæ in duas positæ stabant lineas. Cohors pedestris unâ comparuit in ordine militari ex Civitate ad Episcopatum procedendo, quam antecedebat pulchrè ordinata Artigleria sua tormenta vehendo, & quidem hoc ordine:

- Vlys s císařskou korunou, vavřínovou a olivovou ratoleští

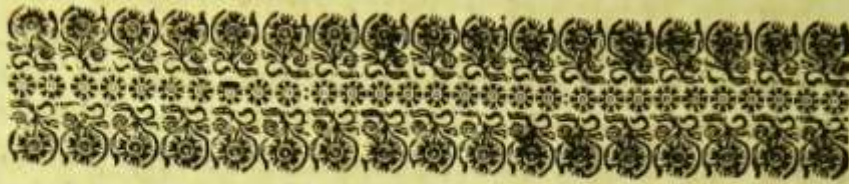

PROOEMIUM & ARGUMENTUM.

Mabat Orbis *videre diem* (a) qui B. JOANNEM NEPOMUCENUM trifaculari populi voce Sanctis accensum & Romanæ Rotæ consensu proveheret in album Sanctorum. *Vidit & gavisus est* (b) diem illum illuxisse candentibus S. Josephi Liliis. Primus hic putatur esse reflorescentis veris, sed verius primo (c)ob conservatum Sigillum Martyrum flori primus fuit, Liliis Sacer & palmæ JOANNIS. Nec aptius suffragari alius potuit dies in causa servati sub rosa Sacramenti, quàm Liliis festivus; Nec alius Judex quàm Florum Regina. Insignis nimirum Urfinorum Rosa (d) ad Vicarium Floris Nazareni (e) subvecta thronum debuit edicere Apotheosis sententiam pro primo flore & rubente sub Rosa Martyre. Quâ sententiâ & Benedictione BENEDICTUS XIII. uti Rosensis familiæ stirpe, ita gentilitiâ Rosâ S. Adalberto cognatus (f) cognatum huic Sancto in se renovavit Miraculum. S. Adalbertum Romæ sacra agentem & in Boëmia Parentantem (g) rursus cognatâ ex-

- Vlys s výjevem svržení sv. Jana Nepomuckého (pět hvězdiček) z mostu, vlevo zpovídá královnu Žofii, vpravo na Janovi vyzvídá Václav

ORATIO.

Assentior, assentior Eminentissimo inter Seraphicos Doctores Cardinali, inter Eminentissimos Cardinales Seraphico Doctore, *ex omnibus omnino bonis*, seu in amplum illa procurrant aternitatis pelagus, seu temporis illa limitatione ardentur, *summi Principatus obtinere splendorem solam Pacem.* Gloriosa Martis imperia sunt: dulcissimus Pacis fructus. Accuit enses Bellona in strages; Pax falces in messem. Ut timeantur Potentes, metus facit ferri; Pax, hoc sepositò, ut amentur. Inter arma felices evadunt aliqui, & pauci; in pace omnes. Arrogatae sunt & momentanea quia sanguine

D. Bonavi
SERM. 33.

- Vlys složen z typografických ozdúbek, neřezaný vcelku, multiplikované z dílčích segmentů – 2 druhy zkomponovány do tří pozic

desino. Dignum & vestro Cætui Ivonem red-
do Beatæ mentes, Angelicam pro Ivone promi-
sistis Oratori facundiam vix Humanam dedistis,
quidni ergo *Cælum vestrum digito tetigerim* : Porten-
tosa Laudum materies èlinguem fecerat Pane-
geristen. Sed jam tecum mihi res est Homo
Angelice Hominum Angele D. Ivo tuum erat a-
micum hoc prælium quod invidiam moveris An-
gelis dum in Carne Angelus in eorum munia te
immisisti invisus orbi sacratori odio quod tunc
te nequirent habere Angelum cum homo esses
& visus es vel tunc ad Angelos pertinere potiùs
quàm homines, dum ab eorum vita sola morta-
litate discrepabas, nec quenquam similiorem
Numinibus ad nos fata transmiserunt. Non di-
gna verba tuis laudibus inveni, tacitus itaque tui
Orator silentiò infirmitatem confiteor dum i-
gnorantiæ pendo Vectigal nec crubescō :

*Nimis enim superbè dedignatur mortalitatem qui
peccare erubescit. Dixi.*

meditor exsolvere, præcipiti volatu circum rostra festivos aguntur in gyros? An istud ad geminam Actûs Publici solennitatem fuerat desideratum, ut præsentem Angeli Virgines ex Philosophia Parthenia erudirentur? Doctoratûs Laureâ inaugurarentur? An, ut hostile aliquid in volumen Parthenium molirentur? Si hostes Philosophiæ estis Angeli, ego ingenuè fateor, mihi hodie vires non suppetunt, quibus argumentorum vestrorum impetum elidam: At quomodo Philosophiæ Partheniæ hostes sint Angeli? nec Angeli forent, nisi & ipsi essent Parthenij: Quid igitur huc vos egit negotij ô! Angeli? Et en! dum responsum præstolor, interim Philosophiam Partheniam oculis meis cœlestes eripiunt Intelligentiæ, & in montem Sinai digno tanto Spiritibus triumpho deportant, ut immaculatis edita typis, in sepulchro dein, gloriæ monumento, compacta, fastis aliquando cœlestibus gloriosius inferatur. Conclufistis gemini Actûs Publici solennitatem Angeli; dum in sepulchro Philosophiam Partheniam compegistis, ad tabulas legis Divinæ sapienter allufistis. Jam verò quid ago Orator Senatus, Populæque Academicæ? nisi cum Angelis S. Tutelarem CATHARINAM, Philosophiam Partheniam, Candido-Rubicundo caractere conscriptam concludo, quod DIXI.

O. A. M. D. G.

Hyacinthum. Religionem inquam reperietis, quæ ordinem, sub titulo
Visitantis Virginis sanctissimè instituit; parças triginta quinque restituit;
innumera alia Divini Honoris monumenta posteritati æstimanda transcripsit.
Auri amabili specie oblectare vultis Oculorum aciem? en aurum obryzum,
aurum optimum, charitatis in Deum & proximum inflammat. Au-
reas videbatur Pactolus in liberalissimum Salesii sinum arenas effudisse;
quæ iis uberrimè affluerant: quos novercale odium fortunæ inter mendi-
cabula recensabat. His igitur mercibus, hoc tenore cursus navigatio-
nem absolvit Salesius, & persoluto naturæ nauis, portum æternitatis im-
mortalis Genevæ Rector conscendit:

Ubi Salesius vitæ stetit curriculum; ibi eloquentiæ cursum sisto O-
rator. Festivum adhuc celestina canerem Salesio: verùm id ipsum mu-
nere caelestes sibi vendicaverunt choraulæ: dum in portu æviternæ quietis
Eundem harmonico ad pompam plausu celebravere. Nec Canori desi-
nunt modulari carmina cygni; hospitanti ad Beatæ Religionis flumina Cæ-
liti, sinè intercapedine concinunt Alites Divini. Horum ego delicio-

sis concentibus inconcinno Orationis strepitu intercedere
non audeo, ut qui nec ab iis audiri merui,
ad Quos

D I X I.

logorum invenit Panopliam, altissimæ Sapientiæ ingressa Abyssum Tuæ
tandem succumbit Magnitudini, & quidquid hucusque Tua excurrens in
præconia fecundioris suggestit conceptus, nè quidem primam exordii
excessit periodum, quando unicum Verbi Illimitati Adverbium metas laudum non
posuit, sed Augustò quodam privilegiò sine fine Pennæ Tuæ dixit Elogium.
Quod si tenui assveta laconismò egentior humi serpsit facundia, Tu Doctor Ange-
lice! magnificò tuæ altissimis assvetæ Pennæ subleva stylò. Fatiscit jam,
suamque ipsa deplorat inopiam, dum nullò mensurabile pane-
gyricò Tui tandem Anniversarii Honoris cogitur
concludere punctum,

D I X I .

- Akantová koncová viněta s průpletem (manuproiový prvek ve spodní části)

LIngVa eLIngVIs eraM seD nVnC post fata re-
VIVO.

Proinde

LIngVæ post fVnera VIVæ & taCentI, ast pro RE-
ge, Regno & gente per zeLosè ante DeVM pero-
rantI.

Ex sinistra parte Genius delineatâ Curiâ & desuper depiçto Antiquæ Urbis
insigni, nomine Magistratûs titiûsque Communitatis, per alterum in
dextra parte ad Tantum miraculis clarum Patronum advolentem expe-
dit Genium, porrectò Supplici hoc Carminicò conceptò libello :

*Nepomucene Tibi, Vetus hæc sit Curia Curæ
Illi Cura Tui semper honoris erit.*

Nè autem hæc porta triumphalis sinè firmo stare videretur fundamento illud
ad dextram Constantia : ad sinistram verò partem fortitudo succollat
Subscriptò bipartitò Chronographicò.

Et quidem sub Statua Constantiæ :

Constantia IneXpVgnabilis sILenDo.

Cum Symbolo : In quo in medio maris inter fluctum insultus & fluminum
içtus immotum Saxum consistit, cum lemmate : *Nec flumina nec fulmina
terrent ;*

Sub fortitudine verò :

fortItVDo InterrIta InperferenDo.

Cum Symbolo : Ubi incudi impositus adamas inter malleorum concussio-
nes infractus manet, cum Lemmate : *Nec rumpunt flagra nec içtus.*

Denique inter duo Teynensis Basilicæ turrium Cacumina, post tot & tan-
tos in Vineâ Domini exantlatos Apostolicos labores, inter sanctos hu-
jus Regni Patronos, in Gloria refulget Orbis Thaumaturgus, ibi æter-
nam Captaturus mercedem, indefessus operarius,

Subtùs Chronographicè subscriptum :

**DoMVs gLorIæ, In qVa fVLget sanCtVs Ioannes
patronVs regnI.**

Secun-

LEGATO NATO, MERITISSIMO REGNI PRIMATI depromatis, qui tam avitò suo splendore, quàm Virtutum ac Sapientiæ, omniumque nobilissimorum charismatum lumine ac vigore illustret, corroboret, & augeat Gloriam Cæli hujus firmamenti, Ecclesiæ nimirum Metropolitanæ. Pro quo evocemus in præpotens subsidium tot Sanctorum Nostrorum Indigetum, qui cum Divo VITO præcipuè ejusdem firmamenti Sidere, cum WENCESLAO SACRO ac Regio Luminari, cum NEPOMUCENO fulgidissima prodigiorum Stella, aliisque singulis, de sua luce perpetua communicent cælestes influxus, ut animus fulgeat in perpetuas æternitates de hoc Throno Suo, quem hodie gloriosissimè auspicatus est *REVERENDISSIMUS* ac *CELSISSIMUS PRINCEPS* Noster, sed & Amor & Gloria Nostra.

Dignare itaque *REVERENDISSIMA CELSITUDO* hæc vota mea, aliorumque candidissimo cum affectu prolata, innata benignitate recipere. Unum adhuc est, quod expetimus; Ut Fasciâ, quam in aurato Campo *TUI* Gentilitii Insignis veneramur, Semper Fidele Capitulum Metropolitanum, Universum Bohemiæ Clerum, atque totam, quâ latè patet, Archi-Diœcesim veluti indissolubili charitatis vinculo *TIBI* facias adstringi, quò singuli in perpetuò duraturas Annorum Myriades *TE* incolumem amare, & redamare valeamus.

D I X I.

- Koncová viněta se sv. Petrem (síť – byl to rybář) a papežskou tiárou (symbol církve)

Gleich wie die Esther das ist ja wahr,
 Weil dessen Ausgang es zeigt klar,
 Zuftallend aber ich abbitte,
 Euer Majestät höchste Güthe,
 Daß alles nicht wie sich gebührt,
 Und Dero Höchsten Ruhm auszieht,
 In diesen Zeilen wie ich acht,
 Vollkommentlich nicht hab vollbracht,
 Die Liebe demnach und Treueit,
 Bleibet in mir zu aller Zeit,
 Ich wünsch von Herzen, daß diese Seegen,
 Zu aller Zeit in allen Tügen,
 Euer Majestät und Wohen Stammen,
 Gott wolle verleihen und spreche Amen.

- Figurální viněta, Fama a anděl na oblacích, figury ztuhlé, „ztvrdlé“, vyhlašují zvěst, zprávu

ten Bedacht einen Tag in der Octava S. CATHARINÆ,
dieweil unter deren Protection die Eöbliche Philosophi-
sche Facultät/ wie in andern, also auch in allhiefiger Welt-
berühmten Carolo-Ferdinandæischen Universitât ganz
besonders stehet; dahero wir, Derselben Obhut uns furohin
auf das innbrünstigste zu empfehlen nicht ermangeln sollen.

Ubrigens gebe künfftig die Göttliche Provi-
denz nicht allein auff uns / sondern auch das ge-
samimte Vaterland fleißig Acht / damit gute Künste
und Wissenschaften beständig höher steigen / und un-
ter der Glorreichsten Regierung Unserer Allergnäd-
igsten Königin und Grauen **MARIÆ
THERESIAE**, die goldene Zeiten wiederum
hervorkommen mögen. Der Höchste bestätige den
Wunsch aller getreuen Patrioten / so wird Dersel-
ben beglückte Regierung der Anfang unserß
vollkommensten Vergnügens seyn / und das Durch-
lauchtigste Erb-Hausß Oesterreich

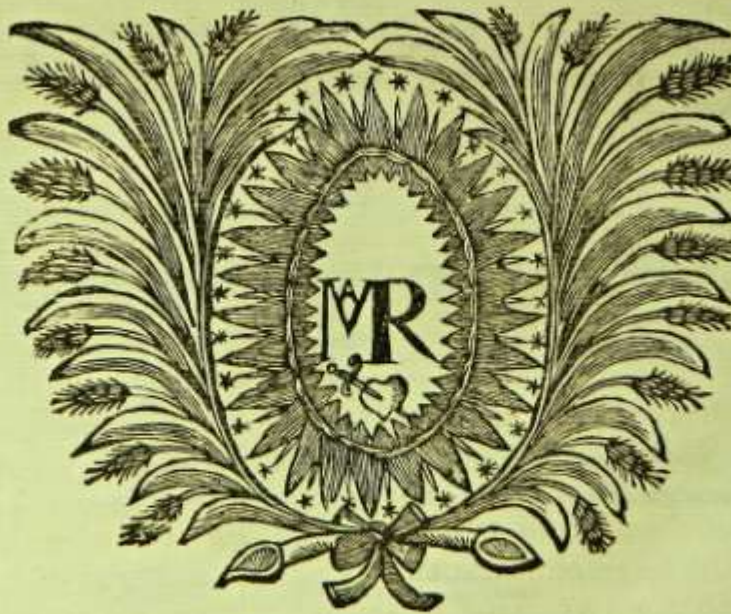
floriret biß an der Welt

S H A S.

tio : Consecratus à Te REVERENDISSIME ABBAS primarius Marianæ Re-
 giæ lapis *Secundè*, *Secundè Tolleitur in altum*. Adstantes hodierno jubilo
 asseclæ, comparticipes tantarum gratiarum fratres, dicite : *Quam merce-*
dem dabimus Ei, aut quid dignum poterit esse Eius Beneficiis? (tttt) Brevio-
 epitomen. Pro duce stella à coronata duodecim stellis Servorum suo-
 rum Regina solem perpetuum; pro Abbatialibus floribus perpetim floren-
 tem Paradisum; pro duplici pedo immobilem Sion; Pro resultante Vaticinio
 ex implexo in **T**. binario numero, TOTO TEMPORE TRACTUS TUÆ
 TIARÆ omnia fausta, prospera, & SECUNDA precamur, atque exopta-
 mus. Quaternarum Literarum **O. M. R. S.** votivam *ad hodiernum*
Tuum Genethliacum diem, & consonam à Te Nobis hodie præstito honori
 & labori percipe glossam. Correspondentia duplici sensu quaternis literis
 hæc nostra sunt vota : **O**PERANTE **M**ARIA **R**EGINA **S**ERVORUM,
ORIATUR **M**ULTOTIES **R**ENASCENTIÆ **S**OL **T**IBI. Conformem
 præfatis literis nostræ propensionis etiam intellige sensum : æviternè
OBLIGATISSIMI **M**ANEBIMUS **R**ABENSTEINENSES **S**ERVITÆ. Hocce
 infinitæ nostræ devinctionis dum Tibi apophtegma candidè edixi,
 incandidæ dictionis etiam finem

D I X I.

(ttt) Tob. c. 11. v. 2.

- Koncová viněta, tzv. mariánské viněty (probodnuté srdce na znamení žalu Panny Marie)

bar; Ille in Salutem Electorum DEI, media inter castrorum Tabernacula occiduos solis ignes attonitus cohibebat; Iste excentricum Solaris Sapientiae suae fulgorem in Firmamento Ecclesiae orthodoxae immotum affigebat; Ille *Fortis in Bello*; Iste *Potens in Prælio*; Ille *quasi Bellator*; Iste *quasi Vir Pugnator*, uterque Laureatus Triumphator.

Scandit ergo THOMAS *Josue* Aquineus per stellatas laeteorum syderum semitas consveta Heroum vice immarcescibili Victricis Palmæ virore condecorandus; scandit per prostrata intemperatae hostilitatis agmina in Divinissimo Sacerrimæ Trinitatis Capitolio fulgente in perpetuas æternitates Coronâ præmiandus, inter congratulantium beararum mentium celebritates applaudenti virtutum stipatus comitatu ad felices inviolatæ pacis deportatur ædes, gloriâ, & honore in æva sempiterna sublimandus.

Ultimum tandem Triumphis *Josue* datura complementum grata Israëlitis Posteritas emorientis corpusculo Ducis superstruxit in *Thammathare* (c) Mausolæum; cui ut gestorum imprimeret Testimonium, Solis erexit Simulacrum; ut in uno cohibiti Planetæ signo amplissimorum portentorum traderet compendium. Nec minus Aquinaticæ Virtutis Colossum, quem humilitas radicavit, Puritas adornavit, Fortitudo solidavit, Pietas sublimavit; cui Probitas dedit Principium, immortalitas addidit terminum utrumque prodigiosum: Sapientia *Solis effigie* coronavit.

Deficit ergo hic oppressa à Gloria Scrutatrix Aquinaticæ Potentiæ Eloquentia, suum dum nequit assequi Solem præambulum, inter obmutescentis facundiæ deliquia ingentium votorum ambagem subscripto stringit Laconismo:

SICUT SOL LVCET IN VIRTUTE SUA,
ITA *Apocal. 1.*
AQUINATIS SAPIENTIA .
PERENNI ECCLESIAE CATHOLICAE PACI
CONTINVA RESPLENDEAT CLARITATE.

D I X I .

O. A. M. D. G. S. T. A. H.

(c) *Locum Sepulchri Josuana in Monte Ephraim.*

